

ENGAGE

Maaseudun nuorison sitouttaminen

OPETUSSUUNNITELMA

Nimi:	ENGAGE-projektin opetussuunnitelma
Opetustunnit:	17-24
Kohderyhmä:	Peruskoulut, maaseudun nuoret (12-14 vuotiaat)
Akkreditointi:	Osana peruskoulun opetussuunnitelmaa
Julkaisija:	Landsbyggðavinir (FORD) sekä ENGAGE-projektin koulut

Sisällysluettelo

Kuvaus	2
Opettajat, fasilitaattorit, valmentajat ja mentorit	2
Kohderyhmät	4
Oppimistulokset	4
Pedagogiset lähestymistavat	5
Kurssin rakenne	7
Kurssin arviointi	9
Kurssin pilotointi	10
ENGAGE-kurssin moduulit	11
1.ENGAGE: oma paikkakuntani ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteet	12
2.ENGAGE: ideointivaihe	13
3.ENGAGE: ideoiden esittely ideapajassa	15
4.ENGAGE: ratkaisujen esittely sidosryhmille ja päättäjille	16
Lähteet	18

Kuvaus

Maaseudun nuorten sitouttaminen (Engaging Rural Youth) -hankkeen tavoitteena on varustaa maaseutuyhteisöjen nuoria neljästä Euroopan maasta (12-14-vuotiaita) tarvittavalla tietotaidolla, jotta nämä pystyisivät sitoutumaan mielekkäällä tavalla paikkakuntansa tulevaisuuteen; osallistumaan aktiivisesti tulevaisuuden päätöksentekoon sekä toteuttamaan erilaisia maaseudun kehittämiseen liittyviä toimia.

ENGAGE-opetussuunnitelma on pedagoginen kehys neljän viikon koulutukselle, jossa osallistajat keskustelevat yhteisön kehittämiseen sekä maaseutuyhteisöjen elvyttämiseen ja kestävyyyteen liittyvistä aiheista. Sitten he kehittävät sekä yksin että ryhmissä innovatiivisia ideoita oman paikkakuntansa vahvistamiseksi. Nämä ideat esitellään julkisessa tapahtumassa sekä paikallisyhteisön sidosryhmille kurssin lopussa. Esitysten jälkeen paikalliset päättäjät ja yhteisön sidosryhmät valitsevat ideoita kehitettäväksi tai suoraan yhteisössä toteutettaviksi.

ENGAGE-opetussuunnitelma sisältää kehyksen ENGAGE-kurssin ”pilotti”-toteutukseen. Suunnitelmaan sisältyvät kurssin tavoitteiden ja oppimistulosten kuvaukset, kurssin teemat ja niiden järjestys sekä tulosten koonti ja arviointi. Opetussuunnitelma julkaistaan englanniksi, minkä lisäksi se käännetään kunkin ENGAGE-kumppanimaan kielelle, ottaen huomioon myös kunkin maan omat kansalliset opetussuunnitelmat. ENGAGE-opetussuunnitelma on avoin koulutusresurssi, jota voivat käyttää ja soveltaa peruskoulut ja opettajat myös ENGAGE-kumppanuuden ulkopuolella eri Euroopan maissa.

Opetussuunnitelman pohjalta ENGAGE-projektissa luodaan myös Opettajan käsikirja (a Handbook for Teachers), jossa kerrotaan kurssin taustasta, pedagogisesta strategiasta ja toteutus- ja arviointimenetelmistä, sekä annetaan suuntaviivoja nuorten vaikuttamisesta käytävään keskusteluun, innovatiivisten projektien (mm. nuorten yrittäjyys projektit) kehittämiseen sekä nuorten päätöksentekovelinten perustamiseen.

Opettajat, fasilitaattorit, valmentajat ja mentorit

ENGAGE-oppimishjelma perustuu osallistavan oppimisen metodologiaan ja se on tarkoitettu 12-13-vuotiaille nuorille maaseutuyhteisöissä. Ohjelman päätavoitteena on kouluttaa ja varustaa oppilaita osallistumaan aktiivisesti päätöksentekoon ja yhteisönsä tulevaisuuden kehittämiseen. Avaintekijä on kannustaa oppilaita tunnistamaan paikalliset sidosryhmät ja työskentelemään heidän kanssaan. Tämä on tärkeää heti alussa ongelmien määrittelyvaiheessa, sekä myöhemmin projekteja valittaessa, edelleen kehitettäessä ja esiteltäessä ryhmälle, opettajille ja sidosryhmille. ENGAGE-sidosryhmät voivat olla tavallisia yhteisön jäseniä, päättäjiä, asiantuntijoita, yrittäjiä tai

toimijoita kunnissa tai muissa paikallisissa organisaatioissa. Heidän osallistumisensa yleiseen ENGAGE-oppimisprosessiin on tärkeää sekä alku- että loppuvaiheessa.

Opettajat kouluttavat ja helpottavat ENGAGE-oppimisprosessia sekä rohkaisevat ja tukevat oppilaita ottamaan yhteyttä yhteisönsä sopiviin sidosryhmiin. Opettajien olisi kuitenkin hyödyllistä tavoittaa ja ottaa sidosryhmät ja päätöksentekijät mukaan oppimisprosessiin, kuten moduuleissa 1, 3 ja 4 todetaan. Sidoryhmien mukanaolo voi tapahtua joko kasvokkain tai verkossa tuen ja läsnäolon kautta, joko ryhmätuntien aikana tai erillisenä esittelynä paikallisille päättäjille. Sidoryhmien osallistumista valmistellaan ohjeilla ja koulutusmateriaalilla riippuen heidän roolistaan ryhmän valmentajana tai mentorina sekä moduulissa käytetystä metodologiasta.

ENGAGE opettajat järjestävät koulutuksen ja helpottavat oppimisprosessia moduuleissa 1, 3 ja 4, kun taas sidoryhmät ovat mukana mentoreina tai valmentajina. Nämä roolit voidaan määritellä seuraavasti (Sacken, 2015):

- **Opettaja on kouluttaja** tässä prosessissa. Opettaja/kouluttaja on vastuussa yleisestä oppimisprosessista ja tarjoaa oppilaille tarpeellista tietoa ja työkaluja yleisten oppimistavoitteiden saavuttamiseksi. Hänen roolinsa on muodollinen, sillä hän antaa tietoa ja palautetta sekä soveltaa opetuksessaan ja koulutuksessaan erilaisia pedagogisia lähestymistapoja, kuten osallistavaa oppimista.
- **Fasilitaattori** on henkilö, joka vastaa 4-5 oppilaan ryhmätyöskentelystä keskittyen ryhmän päämäärään, kysymyksiin, tavoitteisiin jne. Fasilitaattorin tehtävänä on olla neutraali ja edistää sekä ryhmän että yksilön panosta tavoitteen saavuttamiseen, helpottaa oppimisprosessia ilman arvostelua, mutta varmistaa, että kaikkia kuullaan ja aikataulua noudatetaan.
- **Valmentajalla** on samankaltainen rooli kuin fasilitaattorilla siinä mielessä, että hän on neutraali ja molemmat ovat vastuussa prosessista eikä tuloksesta. Valmennusta tarjotaan tyypillisimmin yksilöille tai hyvin pienille oppilasryhmille (enintään 4–5), ja siinä keskitytään yleensä vain tiettyyn ongelmaan/haasteeseen, jonka ryhmä pyrkii ratkaisemaan. Päättävänä on edistää prosessia, jossa valmentaja määrittelee ja tutkii ongelmia, etsii mahdollisia ratkaisuja, valitsee tai suunnittelee muutosta.
- **Mentori** ei osallistu aktiivisesti oppimisprosessiin (ryhmäistuntoihin), vaan toimii viisaana neuvonantajana tai asiantuntijana jollekin yksilölle tai oppilasryhmälle. Siten yksilö (moduulissa 2) tai ryhmä (moduuleissa 3-4) voi lähestyä sidoryhmää ja hakea hänen mentorointiaan, kun hän tarvitsee oivalluksia ja kenties toista mielipidettä ongelmaan tai ideaan. Mentorointivahana oleva henkilö siis haluaa mentoreiden olevan sekä rehellisiä että avoimia, mutta kunnioittavan samalla henkilön omaa näkökulmaa.

Kohderyhmät

ENGAGE-kurssin kohderyhmänä ovat oppilaat (12-14-vuotiaat) ja kurssi järjestetään heidän koulunsa opetussuunnitelmaan ja opetukseen sopivaksi. ENGAGE-lähestymistapaa ja avoimia koulutusresursseja (OER, Open Educational Resources) voidaan kuitenkin soveltaa ja mukauttaa eri ikäryhmille.

Oppimistulokset

Tässä ovat oppimistulokset (tiedot, taidot ja osaaminen), jotka osallistujien odotetaan saavuttavan osallistumalla kyseessä olevalle ENGAGE-kurssille. Jokainen moduuli listaa, mitä tietoa ja mitä taitoja ja osaamista sillä pyritään saavuttamaan. Mahdolliset arviointimenetelmät, joilla kyseisiä tietoja, taitoja ja osaamista voidaan todentaa, kuvataan kunkin moduulin lopussa.

Osallistujat saavat tietoa ja ymmärrystä seuraavista asioista:

- oma yhteisö, sen kulttuuri, historia, talous ja ympäristö
- YK:n vuoden 2030 kestävä kehitys tavoitteet Sustainable Development Goals (SDGs) miten ne muuttavat maailmaamme ja miten niitä voidaan soveltaa jokaiseen yhteisöön (kestävä kehitys) ja omaan elämäämme (kestävät elämäntavat)
- päätöksenteon organisaatorakenne omassa yhteisössä sekä ymmärrys siitä, millä päätöksentekotasolla he työskentelevät
- yleisen osallistumisen käsite ja menetelmät sekä demokraattisen kansalaisuuden käsitteet
- kuinka arvomme ja henkilökohtaiset vahvuutemme vaikuttavat elämäämme ja päätöksentekoon
- henkilökohtaisten vahvuuksien ja arvojen tunnistaminen ja niiden varaan rakentaminen

Osallistujille kertyy seuraavia taitoja ja osaamista:

- analyyttisen ja kriittisen ajattelun taito
- kuuntelun ja tarkkailun taidot
- yhteistyö- ja tiimityötaidot
- vastuullisuus ja yhteiskunnallinen ajattelutapa
- kommunikaatio- ja esiintymistaidot
- IT- ja multimediataidot
- ongelmanratkaisutaidot

Kurssin käytyään osallistujat pystyvät hyödyntämään tietoaan ja ymmärrystään sekä taitojaan ja osaamistaan:

- ollakseen aktiivisia demokraattisia kansalaisia, jotka ovat valmiita osallistumaan ja myötävaikuttamaan julkiseen toimintaan
- ymmärtääkseen, kuinka paikallinen politiikka ja päätöksenteko liittyvät ja vaikuttavat heidän omaan elämäänsä ja ympäristöönsä.
- tiedostaakseen kuinka erilaisten ryhmien dynamiikka toimii ja arvostaakseen empatian, ymmärryksen ja aktiivisen kuuntelemisen merkitystä
- ottaakseen vastuuta ja toteuttaakseen yhteiskunnallista ajattelutapaa
- käyttääkseen erilaista tietotekniikkaa ja uutta mediaa ideoiden, ajatusten ja ratkaisujaan tehokkaaseen viestintään
- Ratkaistakseen haasteita ja kysymyksiä, jotka liittyvät oman yhteisön kestävyden varmistamiseen ja kestävien elämäntapojen harjoittamiseen

Pedagogiset lähestymistavat

Pedagoginen lähestymistapa on kauttaaltaan **ongelmalähtöistä, yhteistoiminnallista** ja **osallistavaa**. Tämä tarjoaa mahdollisuuden osallistua ja motivoida oppilaita hyödyntämällä heidän omia kokemuksiaan, kiinnostuksen kohteitaan ja taitojaan ongelmien ratkaisemisessa, käyttämällä heille arkielämästä tuttuja esimerkkejä ja kiinnostavia tilanteita, sekä käyttämällä erilaisia uusia ja oppilaille mieluisia, usein visuaalisia opetusmenetelmiä.

Ongelmalähtöinen oppiminen (Problem based learning, PBL) on opiskelijalähtöinen lähestymistapa, jossa opiskelijat oppivat tietystä aiheesta työskentelemällä ryhmissä ratkaistakseen jonkin avoimen ongelman (Cornell University, 2020). Tämä ongelma ohjaa motivaatiota ja oppimista. PBL on usein ryhmälähtöistä ja opiskelijoiden tulee:

1. Tutkia ja määritellä ongelma.
2. Selvittää, mitä he jo tietävät asiaan liittyvistä seikoista ja taustoista.
3. Selvittää, mitä heidän on opittava ja mistä he voivat löytää ongelman ratkaisemiseen tarvittavaa tietoa ja työkaluja.
4. Tunnistaa ja arvioida mahdollisia tapoja ratkaista ongelma.
5. Valita ratkaisu ja käyttää sitä ongelman ratkaisemiseen.
6. Raportoida ja tarkistaa tulokset.

ENGAGE-oppimismoduulit rakentuvat myös **yhteistoiminnalliseen oppimiseen** (Cooperative Learning), jonka tavoitteena on edistää opiskelijoiden välistä yhteistyötä projektiansa ja

tavoitteidensa parissa. Yhteistoiminnallisen oppimisen viisi elementtiä ovat (David W Johnson ja Roger T Johnson, 2020):

1. Positiivinen keskinäinen riippuvuus tavoitteen eteen työskentelyssä, ja sitoutuminen sekä henkilökohtaiseen että ryhmän menestykseen.
2. Yksilön sekä ryhmän vastuu; kukaan ei voi edetä toisten siivellä ja suorituksia on voitava myös arvioida.
3. Sosiaaliset taidot, rakentava vuorovaikutus, resurssien jakaminen, toisten kannustaminen ja tukeminen yhteisen tavoitteen saavuttamisessa.
4. Ihmissuhde- ja pienryhmätaidot, sillä ryhmän jäsenten on osattava harjoittaa tehokasta johtajuutta, tehdä päätöksiä, rakentaa luottamusta, kommunikoida ja hallita konflikteja.
5. Ryhmän tarkastelu ja reflektointi, sillä jäsenten on voitava kommunikoida vapaasti, ilmaista huolensa ja iloita saavutuksista.

On tärkeää, että opettajat mukauttavat olemassa olevia oppitunteja, opetussuunnitelmia ja kursseja yhteistyöhön soveltuvaan rakenteeseen ja räätälöivät yhteistoiminnallisia oppimistuokioita olosuhteiden, oppiaineiden ja opiskelijoiden mukaan. Opettajien tulee myös diagnosoida ongelmat, joita joillakin opiskelijoilla voi esiintyä ryhmätyöskentelyssä, ja puuttua asiaan sekä auttaa tarvittaessa parantamaan oppilasryhmien yhteistyön tehokkuutta.

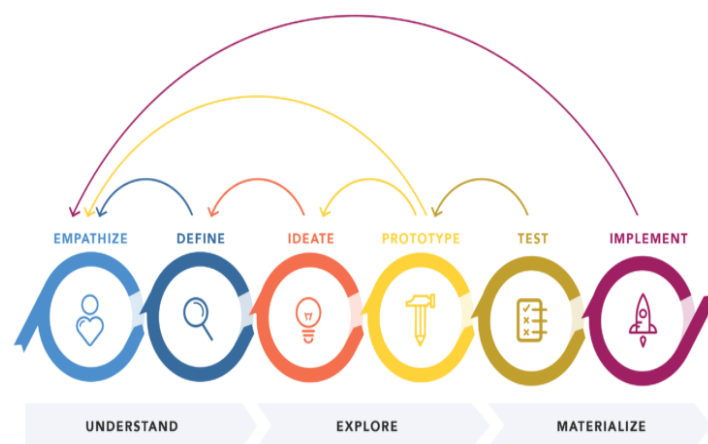
Osallistava oppiminen (Participatory Learning) on avainasemassa ENGAGE-oppimismoduuleissa, jotka seuraavat 4-vaiheista osallistavan oppimisen prosessia (kuva):

1. **Moduuli 1** keskittyy Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) esittelyyn ja niistä keskusteluun, sekä siihen miten niitä voidaan soveltaa oppilaiden paikallisiin yhteisöihin.
2. **Moduuli 2** keskittyy yksilötyöskentelyyn, jossa oppilaat, yhdessä sidosryhmien kanssa, työskentelevät oman yhteisönsä haasteiden määrittelyssä.
3. **Moduuli 3** keskittyy ryhmätyöhön, ideoiden valintaan ja mahdollisten ratkaisujen kehittämiseen.
4. **Moduuli 4** keskittyy ryhmäprojektin esittelyyn, sidosryhmien palautteeseen sekä yhteisössä toteutettavien ideoiden valintaan.

Muotoilujattelu (Design Thinking) on vuorovaikutteinen prosessi, jossa suunnittelijat pyrkivät ymmärtämään käyttäjiä, haastamaan oletuksia ja määrittelemään ongelmia uudelleen löytääkseen vaihtoehtoisia ratkaisuja tai strategioita (Rikke Friis Dam, Teo Yu Siang, 2020). Muotoilujattelu voidaan soveltaa työpajojen ja oppimisprosessien järjestämisessä, jossa opiskelijat analysoivat muotoilujatteluun avulla tarpeita, määrittelevät projekteja tai ongelmia, keksivät mahdollisia ratkaisuja ja kehittävät niitä edelleen.

- Aloita empatiasta, jonka avulla pyrit ymmärtämään tiettyä ongelmaa yhdessä niiden kanssa, joihin se vaikuttaa. Kun uskot tutkineesi ongelman perinpohjin, määritte ongelma ja pyydä siitä palautetta selvittääkseen onko määritelmäsi oikea (understanding).
- Luo sitten useita eri ideoita siitä, kuinka voit vastata haasteeseen tai ratkaista ongelman, ja valitse parhaat ideat prototyyppien tekemiseen (explore).
- Mikäli aikaa on, seuraava askel on testata ja kehittää valittuja prototyyppisiä, ja lopuksi, mikäli mahdollista, toteuttaa ratkaisu yhteisössä (materialize).

DESIGN THINKING 101 NNGROUP.COM

Muotoilujattelussa painopiste on työskentelyssä loppukäyttäjien kanssa, heidän ottamisessa mukaan luovaan prosessiin, jossa painopisteenä on aktiivinen kuuntelu, avoimuus, kommunikaatio ja luovuus (Pradhan, 2017). Muotoilujatteluun prosessit ovat erityisen hyödyllisiä yhteisöllisyyden ja osallistumisen perustuvissa innovaatioalan koulutuksissa.

Kurssin rakenne

Projektivastaava huolehtii opettajien perehdytyksen toteutuksesta ja tukee heitä “pilotoinnin” toteutuksessa ja arvioinnissa. Hän työskentelee myös opettajien kanssa paikallisten sidosryhmien (liike-elämän edustajia, vanhuksia, kansalaisjärjestöissä työskenteleviä jne.) ja päättäjien mukaan ottamiseksi oppimistuokioihin valmentajina (kurssin toteutuksen aikana) tai mentoreina

(yksilötyöskentelyssä). Katso lisätietoja eri rooleista, joita sidosryhmillä voi olla eri moduulien toteutuksessa ENGAGE Handbook for Teachers -oppaasta.

Kukin koulu työskentelee 4 viikon kurssin aikana seuraavien teemojen parissa, käsitellen kaikkia tai osaa niistä. Käsiteltävät teemat ovat:

- Kestävyys;
- Innovaatiot ja yrittäjäyys;
- Kotipaikkakuntani;
- Ympäristöasiat;
- Monikulttuurisuus ja monilukutaito;
- Luovuus, kulttuuriperintö ja taide;
- Hyvinvointi, itsensä toteuttaminen ja säätely;
- Demokraattinen osallistuminen, ihmisoikeudet, vuorovaikutus ja omien mielipiteiden ja ajatusten ilmaiseminen;
- Työelämän osaaminen ja työllisyys.

Kurssin sisältö voidaan yhdistää perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisten oppiaineiden, kuten luonnon- ja yhteiskuntatieteiden, taiteen, kielten, historian ja matematiikan opetukseen.

ENGAGE:n toteutuksessa voidaan käyttää erilaisia pedagogisia lähestymistapoja. Siten koulut voivat käyttää **ongelmalähtöistä lähestymistapaa** (ilmiöoppimista) ja **osallistavaa oppimista**, jotka tarjoavat mahdollisuuden ottaa oppilaita aktiivisesti mukaan ja motivoida heitä hyödyntämällä heidän omia kokemuksiaan, kiinnostuksen kohteitaan ja taitojaan ongelmien ratkaisemisessa, käyttämällä heitä kiinnostavia arkielämän esimerkkejä ja tilanteita sekä käyttämällä erilaisia uusia, oppilaille mieluisia opetusmenetelmiä. Toteutuksessa voidaan käyttää myös **yhteistoiminnallista oppimista** sekä **vertaisoppimista**, jossa oppilaat oppivat selostamalla ideoitaan muille ja osallistamalla toimintaan vertaistensa kanssa. Tämä kehittää heidän taitojaan oman toiminnan suunnittelussa ja organisoimisessa, yhteistyössä muiden kanssa, palautteen antamisessa ja vastaanottamisessa sekä oman oppimisen arvioinnissa. **Muotoiluajattelun** lähestymistavat auttavat määrittelemään yhteisön haasteita, visioimaan ja yksilöimään ratkaisuja näihin haasteisiin.

ENGAGE-kurssi on suunniteltu rakenteeltaan **neljäksi moduuliksi**, joista jokainen sisältää 3-4 oppimistuokiota (kukin 40-60 minuuttia pitkiä). Kurssin pituus (4 viikkoa) ja käytetty aika (oppimistuokioiden määrä) esitetään kuitenkin vain viitteenä. Opettaja voi siis päättää toteuttaako kurssin lyhyellä tai pidemmällä aikavälillä ja käyttääkö minimimäärän tai enemmän oppitunteja:

Moduuli 1: Teemojen ja aiheiden tunnistaminen. Kurssin aiheiden ja avainkäsitteiden esittely ja niistä keskustelu, joka tähtää osallistujien tietämyksen ja ymmärryksen lisäämiseksi heidän

valmistautuessaan kehittämään omia ratkaisujaan oman yhteisönsä tai paikkakuntansa haasteisiin. Vaikka jokainen opettaja/oppilasryhmä voi itse päättää, mihin aiheisiin/teemoihin keskittyy ensimmäisen moduulin aikana, kaikkien tulisi keskittää yksi tai kaksi oppituntia Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteisiin (SDGs), niiden taustalla olevaan käsitteisiin ja merkityksiin sekä niiden yhteisöjä ja yksilöitä koskeviin potentiaalisiin vaikutuksiin.

Moduuli 2: Yksilötyöskentely. Jokainen oppilas määrittelee idean tai ratkaisun haasteeseen tai ongelmaan yhteisötasolla. Oppilaita rohkaistaan olemaan yhteydessä paikallisiin sidosryhmiin ideoidensa kehittämisen tiimoilta, jotta he voivat vastata todellisiin tarpeisiin ja tilanteisiin yhteisöissään. Oppilaat esittävät sitten ideansa luokalleen käyttämällä erilaisia ICT-formaatteja, kuten powerpointia, videoita, esseitä ja tarinankerrontaa jne.

Moduuli 3: Ryhmätyö. Yksittäisten ideoiden esittelyn jälkeen luokka valitsee 3-5 ideaa työstettäväksi ryhmissä käyttämällä jotakin mainituista osallistavista lähestymistavoista. Ryhmät työskentelevät sitten näiden ideoiden parissa ja kehittävät niitä toteuttamiskelpoisiksi ratkaisuisi, jotka ne sitten esittelevät paikallisille sidosryhmille ja yhteisön johtajille. Ryhmäprojekteihin tulee sisältyä työtä, jolla pyritään löytämään toteuttamiskelpoinen ratkaisu tiettyyn haasteeseen/ongelmaan, joka koskettaa yhteisöä (oppilaiden kotipaikkakuntaa), ja se tulisi kyetä toteuttamaan ilman yhteisölle koituvia merkittäviä kustannuksia.

Moduuli 4: Ratkaisujen esittely. Ryhmätyön valmistumisen jälkeen (toteuttamiskelpoinen ratkaisu) oppilaat ja heidän opettajansa järjestävät ja ohjaavat julkisen tilaisuuden, jossa he esittelevät ryhmätyön tuloksia. Tapahtuma voi olla avoin paikkakunnalla asuville, valituille sidosryhmille ja poliitikoille. Yhteisön sidosryhmistä ja päättäjistä koostuva paneeli valitsee vähintään yhden ratkaisun, jonka he haluavat toteuttaa yhteisössään ja jonka toteuttamista ovat valmiita tukemaan. "Voittajaehdotus" esitellään myös kunkin koulun oppilaskunnan hallituksessa, mikä voidaan toteuttaa varsinaisen kurssin päätyttyä.

ENGAGE-kurssi perustuu osallistumiseen ja käytänteiden yhteisölliseen muokkaamiseen kohti kestävä kehitystä, YK:n SDG-tavoitteiden mukaisesti. Se on prosessi, jossa kaikki asianosaiset, mukaan lukien asianomaiset maaseutuyhteisöjen nuoret, ovat mukana päätöksenteossa joka koskee kehitystyötä sekä julkisten hyödykkeiden ja palvelujen tuottamista.

Kurssin arviointi

Kurssin pilotointia toteuttavat **opettajat** antavat palautetta ENGAGE-kumppanien järjestämissä hankemaiden välisissä ryhmäkeskusteluissa sekä vastaavat verkkokyselyihin. Opettajat järjestävät myös fokusryhmäkeskusteluja oppilaiden kesken jokaisen moduulin jälkeen keräten ja

dokumentoiden heidän palautteensa. Osallistuvat **oppilaat** antavat palautetta kunkin moduulin jälkeen järjestettävissä yhteisissä keskusteluissa ja vastaamalla online-arviointikyselyihin. Muodollinen arviointi (saadun tiedon ja saavutettujen taitojen ja pätevyyden mittaaminen) toteutetaan jokaisen moduulin lopussa ja jatkuvalla arvioinnilla koko oppimisprosessin ajan (katso kunkin moduulin oppimistulosten kriteerit).

ENGAGE-käsikirjassa esitellään oppimisen lähestymistapoja, fokusryhmien fasilitointimenetelmiä, temaattisia tuntisuunnitelmia ja palautekaavakkeita, joita kehitetään ja jotka viimeistellään kahdessa vuonna 2021 suunnitellussa kurssin pilotoinnissa. Myös muita arviointimenetelmiä, kuten opettajan/oppilaan oppimispäiväkirjoja kehitetään. Näihin on mahdollista sisällyttää innovatiivisia lähestymistapoja, kuten videolokit, Instagram ja muut multimedia-alustat. Nämä tulevat saataville ENGAGE- Opettajan käsikirjassa.

Opettajat voivat käyttää seuraavaa asteikkoa arvioidessaan oppilaiden saavuttamia tietoja, taitoja ja osaamista.

- A. Poikkeuksellinen osaaminen
- B. Hyvä osaaminen
- C. Kohtuullinen osaaminen
- D. Osaamisen puute (hylätty)

Jos ENGAGE-koulutus toteutetaan osana yhtä tai useampaa kurssia, jolle opiskelijat ovat jo ilmoittautuneet, se voidaan myös arvostella osana näitä kursseja.

Kurssin pilotointi

Tätä opetussuunnitelmaa kehitetään edelleen ja viimeistellään ENGAGE-pilottikurssin tulosten perusteella kevät- ja syyslukukaudella 2021. Lopullinen versio tulee sisältämään opettajien, ohjaajien, mukana olevien sidosryhmien ja oppilaiden ehdottamia muutoksia sekä kurssin arvioinnin.

Lopullinen versio ENGAGE-opetussuunnitelmasta tulee saataville hankkeen verkkosivuilla (www.engagingyouth.eu), sisältäen Opettajan käsikirjan, viite- ja koulutusmateriaalit sekä tosielämän esimerkkejä koulutuskurssien toteuttamisesta valokuvien ja videoiden kera sekä haastatteluja opiskelijoiden, opettajien ja sidosryhmien kanssa.

ENGAGE-kurssin moduulit

Moduulin nimi <i>(jokainen moduuli koostuu 3-4 oppitunnista, jotka ovat pituudeltaan 40-60 minuuttia)</i>	Lyhenne	Tuntien määrä (ryhmät yö)	Tuntien määrä (ohjaus ja tuki)	Tuntien määrä (oma opiskelu)	Tuntimäärä yhteensä
1. <i>ENGAGE in your community</i> (sitoutuminen omaan paikkakuntaan); ENGAGE- hankkeen tavoitteiden ja teemojen läpikäynti. Kaikki osallistujat käsittelevät jollain tapaa kestävyys-teemaa sekä YK:n Kestävän kehityksen tavoitteita (SDGs).	SDGs	4-6			
2. <i>ENGAGE your ideas</i> (sitoutuminen ideoihin); tunnistetaan ja yksilöidään paikkakunnan ongelmat/haasteet jotka kaipaavat ratkaisua. Yksilötyöskentely sekä paikallisten sidosryhmien kanssa kommunikointi.	EIP	3-4			
3. <i>ENGAGE with your peers</i> (sitoutuminen vertaisryhmään); Yksittäisten projekti-ideoiden valinta. Oppilaat jatkavat valittujen ideoiden työstämistä ryhmässä, sekä hyödyntävät sidosryhmien edustajia valmentajina tai mentoreina.	EPD	6-8			
4. <i>ENGAGE with your peers continued</i> , (sitoutuminen vertaisryhmään jatkuu); ideoiden raportoiminen ja kommunikointi yhteisön sidosryhmien kanssa; ryhmät viimeistelevät projekti-ideoitaan ja muotoilevat ne esitettävään muotoon, ideat esitellään yhteisön sidosryhmille,	EPP	4-8			

yritysjohtajille ja päätöksentekijöille.					
Total hours		17-26			

1. ENGAGE: oma paikkakuntani ja YK:n Kestävän kehityksen tavoitteet

Tuntimäärä	3-4
Oppiaineet	Luonnontieteet, yhteiskuntatieteet, taide , kielet, historia ja matematiikka
Aiheet	Oma yhteisömme, kestävä kehitys ja YK:n Kestävän kehityksen tavoitteet

Moduulin kuvaus

Tämän moduulin tavoitteena on, että oppilaat hankkivat tietoa ja ymmärrystä erilaisista aiheista ja teemoista, jotka liittyvät heidän oman maaseutuyhteisönsä toimintaan (talous, historia, kulttuuri, hallintorakenne), kestävän kehityksen ja kestävän elämäntavan käsitteestä sekä siitä miten Yhdistyneiden Kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteet (SDG) liittyvät heidän omaan elämäänsä ja yhteisönsä tulevaan kehitykseen. Muut käsitellyt aiheet/teemat liittyvät aktiivisena demokraattisena kansalaisena toimimiseen sekä itsensä kehittämiseen.

Moduulin oppimistulosten arviointikriteerit

Osallistujille kertyy tietoa seuraavista asioista:

- yhteisö, jossa he asuvat; millaisia palveluita on saatavilla, millaisia yrityksiä ja yhdistyksiä alueella toimii ja millainen on sen hallintorakenne.
- kestävän kehityksen ja kestävien elämäntapojen käsitteet sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, suhteessa siihen miten niitä voidaan soveltaa omassa yhteisössä.
- lähestymistapoja ja menetelmiä omien vahvuuksien ja arvojen selvittämiseen.
- millaista IT ja multimedia teknologiaa on saatavilla omien ideoiden ja projektien esittelyyn ja jakamiseen.

Osallistujille kertyy osaamista seuraavissa asioissa:

- Kotipaikkakunnan ajankohtaisten haasteiden pohtiminen ja omia ratkaisujen hakeminen liittyen kestävän kehityksen tavoitteisiin tai erityisiin paikallisiin haasteisiin.

- IT- ja multimedia lähestymistapojen käyttö ideoiden esittämisessä
- Kestävän kehityksen tavoitteiden soveltaminen paikallisiin olosuhteisiin, haasteisiin ja ongelmiin
- Tietojen kerääminen ja analysointi
- Ideoidensa esittely vertaisryhmälle

Osallistujat pystyvät soveltamaan käytäntöön yleistietoaan, osaamistaan ja taitojaan voidakseen:

- mukauttaa kestävä kehityksen tavoitteita paikalliseen yhteisöön ja omaan elämäänsä
- pohtia kotiyhteisöilleen ominaisia haasteita
- valita tutkittavakseen tietyn aiheen
- valita menetelmät tiedon keräämiseksi ja analysoimiseksi
- raportoida tai esitellä ratkaisuja haasteeseen/ongelmaan objektiivisesti ja rehellisesti

Moduulin arviointi

- Projektin toimesta järjestetyt hankkeessa mukana olevien opettajien väliset verkkokeskustelut.
- Oppilaiden fokusryhmä keskustelut opettajien ohjaamina ja dokumentoituina.
- Oppilaiden itsearviointi avoimilla kysymyksillä ja päiväkirjan tai videon avulla esitettyinä.
- Yksittäisten ideoiden esittelyn ja multimedian käytön arviointi.
- Online-kyselylomakkeet opettajille. Dokumentoidut yhteiset keskustelut oppilaiden kanssa.
- Online-arviointilomakkeet oppilaille täytettäväksi.

2. ENGAGE: ideointivaihe

Tuntimäärä	3-4
Oppiaineet	Luonnontieteet, yhteiskuntatieteet, taide , kielet, historia ja matematiikka
Aiheet	Tiedon keruu sekä projektin ideointi

Moduulin Kuvaus

Tämän moduulin tarkoituksena on antaa osallistujille mahdollisuus hankkia tietoa ja ymmärrystä kotipaikkakunnastaan, parantaa kommunikaatiotaitojaan, kerätä ja analysoida tietoa yhteisöstään tavoitteenaan kehittää ratkaisu johonkin paikalliseen ongelmaan tai haasteeseen.

Moduulin oppimistulosten arviointikriteerit

Osallistujille kertyy tietoa seuraavista asioista:

- Yhteiskunta ilmiönä; miten se näyttäytyy omassa yhteisössä - alkaen suuremmasta mittakaavasta ja päätyen käytännön tason ongelmaan, joka pitäisi ratkaista tai hoitaa.
- Hyvän päätöksenteon taustalla olevat prosessit ja mielipiteiden muodostus.
- Lähestymistavat tiedon keräämiseen ja kriittiseen tarkasteluun.
- Voimat, jotka ajavat ja rajoittavat muutosta.

Osallistujille kertyy osaamista seuraavissa asioissa:

- IT-taidot sekä kriittisyys tiedon keräämisessä ja analysoimisessa yleisestä käytännön tasolle.
- Sosiaaliset taidot, ihmisten tai sidosryhmien "ammattimainen" kohtaaminen omassa yhteisössä.
- Oman mielipiteen muodostamisen ja kehittämisen taito (vaisto, tutkimus, palaute ja avoimuus muutokselle).
- Muutoksia ajavien ja rajoittavien voimien tunnistaminen ([Force Field Analysis](#) eli voimakenttäanalyysi)
- Viestintätaidot: kuinka esittää kysymykset selkeässä muodossa, miten kuunnella, tehdä muistiinpanoja tai dokumentoida muulla tavalla.

Osallistujat pystyvät soveltamaan käytäntöön yleistietoaan, osaamistaan ja taitojaan voidakseen:

- saada käsityksen siitä, miten voi osallistua yhteisön haasteen tai ongelman ratkaisemiseen
- sisäistää kyvyn vastaanottaa ja hyödyntää palautetta ideansa kehittämiseen.
- Esitellä ideoitaan IT-tekniikan ja multimedian avulla, esim. kirjallinen essee, video, powerpoint.

Moduulin arviointi

Perustuen listaan saavutetuista taidoista ja osaamisesta, arviointi suoritetaan seuraavien menetelmin:

- Projektin toimesta järjestetyt hankkeessa mukana olevien opettajien väliset verkkokeskustelut.
- Oppilaiden itsearviointi avoimilla kysymyksillä ja päiväkirjan tai videon avulla esitettynä.
- Oppilaiden fokusryhmä keskustelut opettajien ohjaamina ja dokumentoituina.
- Online-kyselylomakkeet opettajille. Dokumentoidut yhteiset keskustelut oppilaiden kanssa.

- Online-arviointilomakkeet oppilaille täytettäväksi.

3. ENGAGE: ideoiden esittely ideapajassa

Tuntimäärä	4-8
Oppiaineet	Luonnontieteet, yhteiskuntatieteet, taide, kielet, historia ja matematiikka
Aiheet	Pajatyöskentely, ryhmätyöskentely, yhteydenpito sidosryhmiin ja valittujen projekti-ideoiden kehittäminen eteenpäin

Moduulin kuvaus

Tämä moduuli sisältää ideatyöpajan järjestämisen, jossa oppilaat oppivat kuuntelemaan ja arvioimaan kaikkia yksilöllisesti kehitettyjä ideoita sekä järjestämään äänestyksen esitettyjen projektien/ideoiden välillä. Tämä prosessi toimii valmistavana vaiheena valittujen ideoiden esittelyyn oman paikkakunnan päättäjille.

Moduulin oppimistulosten arviointikriteerit

Osallistujille kertyy tietoa seuraavista asioista:

- erilaiset haasteet kotipaikkakunnan yhteisössä
- demokratian säännöt ja yleinen osallistuminen päätöksentekoon
- ryhmädynamiikka ja tiimityöskentely

Osallistujille kertyy osaamista seuraavissa asioissa:

- projekti-idean esittelyssä tarvittavat esiintymistaidot
- Kriittinen ajattelu ja perustelun taito
- Aktiivinen kuuntelu ja kriittinen palaute
- Yhteistyö- ja tiimityötaidot
- IT- ja multimedia lähestymistavat tiedonkeruussa

Osallistujat pystyvät soveltamaan käytäntöön yleistietoaan, osaamistaan ja taitojaan voidakseen:

- Keskustella, argumentoida ja perustella ehdotuksiaan
- Työskennellä ryhmässä kehittäen ideoita /projekteja, jotka tähtäävät yhteisön ongelman tai haasteen ratkaisemiseen
- Käyttää erilaisia IT- ja multimediataitoja tiedonkeruussa ja ideoiden esittämisessä

Moduulin arviointi

Perustuen listaan saavutetuista taidoista ja osaamisesta, arviointi suoritetaan seuraavin menetelmin:

- Projektin toimesta järjestetyt hankkeessa mukana olevien opettajien väliset verkkokeskustelut.
- Oppilaiden itsearviointi avoimilla kysymyksillä ja päiväkirjan tai videon avulla esitettyinä.
- Oppilaiden fokusryhmä keskustelut opettajien ohjaamina ja dokumentoituina.
- Online-kyselylomakkeet opettajille. Dokumentoidut yhteiset keskustelut oppilaiden kanssa.
- Online-arviointilomakkeet oppilaille täytettäväksi.

4. ENGAGE: ratkaisujen esittely sidosryhmille ja päättäjille

Tuntimäärä	4-6
Oppiaineet	Luonnontieteet, yhteiskuntatieteet, taide , kielet, historia ja matematiikka.
Aiheet	Projektien kehittäminen ja niiden esittely sidosryhmille ja päättäjille

Moduulin Kuvaus

Tämän moduulin tarkoituksena on, että osallistujat hankkivat taitoja, joiden avulla luodaan yhteisön kehittämiseen ja julkiseen päätöksentekoon tähtäävä prosessi. Tähän sisältyy paikallisen “projekti parlamentin” perustaminen, johon osallistuu paikallisia sidosryhmiä ja päättäjiä.

Moduulin oppimistulosten arviointikriteerit

Osallistujille kertyy tietoa seuraavista asioista:

- Kuinka nimetä ja määritellä oleellimmat päätöksentekoelimet, sidosryhmät ja henkilöt yhteisössä, kuten yhteisötason päättäjät, yhdistykset, yrittäjät, kansalaiset, kansalaisryhmät tai muut tahot jotka kohtaavat haasteita
- Menetelmä, jota he päättävät käyttää esitelmissään “projekti parlamentissa”
- Demokratian säännöt sekä lähestymistapoja yleisön osallistamiseen päätöksentekoon (miten yleisö voidaan ottaa mukaan päätöksentekoprosessiin)

Osallistujille kertyy osaamista seuraavissa asioissa:

- Ryhmätyöskentely, kommunikaatiossa ja yhteistyössä tarvittavien vahvuuksien rakentaminen ja kehittäminen
- Oman ratkaisun puolustaminen, ja sen puolestapuhujana toimiminen ratkaisun esittelytilanteessa
- Fasilitointi sekä erilaiset osallistavat lähestymistavat ja miten niitä voidaan soveltaa päätöksenteossa.

Osallistajat pystyvät soveltamaan käytäntöön yleistietoaan, osaamistaan ja taitojaan voidakseen:

- Kommunikoida ja perustella ajatuksensa
- Esiintyä ja esitellä ajatuksensa uskottavasti, turvautuen sekä ryhmädynamiikkaan että yksilöllisiin vahvuuksiin
- Käyttää multimedia lähestymistapoja ideoiden/ratkaisujen esittelyyn ja jakamiseen
- Suunnitella ja helpottaa päätöksentekoprosessia, jolla valitaan paras idea / ideat toteutettaviksi oman yhteisön haasteen tai ongelman ratkaisemiseksi.

Moduulin arviointi

Perustuen listaan saavutetuista taidoista ja osaamisesta, arviointi suoritetaan seuraavin menetelmin:

- Projektin toimesta järjestetyt hankkeessa mukana olevien opettajien väliset verkkokeskustelut.
- Oppilaiden itsearviointi avoimilla kysymyksillä ja päiväkirjan tai videon avulla esitettyinä.
- Oppilaiden fokusryhmä keskustelut opettajien ohjaamina ja dokumentoituina.
- Online-kyselylomakkeet opettajille. Dokumentoidut yhteiset keskustelut oppilaiden kanssa.
- Online-arviointilomakkeet oppilaille täytettäväksi.

Lähteet

Cornell University. (2020, August 7). *Teaching resources*. Retrieved from Problem based learning: <https://teaching.cornell.edu/teaching-resources/engaging-students/problem-based-learning>

David W Johnson and Roger T Johnson. (2020, August 7). *Cooperative Learning* . Retrieved from What is cooperative learning?: <http://www.co-operation.org/what-is-cooperative-learning>

Pradhan, A. (2017, October 5). *Tofasakademi*. Retrieved from design thinking for learning innovation : <https://tofasakademi.com/design-thinking-for-learning-innovation/>

Rikke Friis Dam, Teo Yu Siang. (2020, July 17). *Innteraction design foundation*. Retrieved from What is design thinking and why is it so popular: <https://www.interaction-design.org/literature/article/what-is-design-thinking-and-why-is-it-so-popular>

Sacken, R. v. (2015). *Advanced consulting and facilitation* . Retrieved from Coach, Facilitator and Mentor – Who is doing What?: <http://advancedconsultingfacilitation.com/blog/coach-facilitator-and-mentor-who-doing-what>

Union, E. (2020, August 7). *Europass*. Retrieved from EQF : <https://europa.eu/europass/en/description-eight-eqf-levels>

Union, E. (2020, August 7). *Europass*. Retrieved from Compare qualifications frameworks: <https://europa.eu/europass/en/compare-qualifications>